

Torben Hjul Andersens prædiken ved takke- og mindegudstjeneste

Taler

Torben Hjul Andersen
Domprovst over Haderslev Stift

Dato

4. maj 2024

Sted

Haderslev Domkirke

Omstændigheder

Denne prædiken blev holdt ved en takke- og mindegudstjeneste, som Haderslev Stift afholder hvert år i anledning af Befrielsen med lystænding på kasernen og gudstjeneste i Haderslev Domkirke.

Prædikentekst

Fjerde Mosebog kapitel 6, vers 22-26

Salmer

Den signede dag med fryd vi ser
Du ved det nok, mit hjerte
Altid frejdig når du går
Kongernes konge, ene du kan

1 Du levende Gud – vi takker dig for alle de mennesker, som går fredens veje; de mennesker, som giver frihed og de mennesker, som giver afkald, så forsoning kan finde sted.

5 Lebendiger, lebensspendender Gott,

Wir danken Dir für alle Menschen, die den Frieden suchen und gestalten.

10 Lass Deinen Heiligen Geist in den Menschen wirken, dass sie Hoffnung und Liebe säen und dem Hass ihre Freundlichkeit entgegenstellen.

Du kæmpende Gud – vi kommer til dig som almindelige svage mennesker, der dagligt må erkende, at vi har brug for din styrke for at vælge livets vej, kærlighedens vej, fredens vej.

15

Du stærker Gott, der uns in der Schwachheit trägt und begleitet: Wenn wir nicht fähig zum Frieden und zur Demut sind, dann richte Du unter uns Dein Kreuz auf, dass uns daran erinnert: Meine Kraft ist in den Schwachen mächtig!

20 Du sejrende Gud - påskemorgen væltede du stenen fra Jesu grav, så den opstandne Kristus går med håbets skridt og livets skridt hen over denne jord,

som tørster efter håb og liv.

25 Du barmherziger Gott, der Du den Tod überwunden hast und den Stein vom Grabe Jesu hinweggenommen hast, damit seine Liebe uns begleitet in Ewigkeit:

Hilf uns zu allem Guten und bewahre uns vor allem Bösen.

30 In Ewigkeit – Amen

35 Jeg vil bede jer rejse jer og høre fra 4. Mos. 6,22-26: *Herren talte til Moses og sagde: Sig til Aron og hans sønner: Sådan skal I velsigne israelitterne. Sig til dem: Herren velsigne dig og bevare dig, Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig, Herren løfte sit ansigt mod dig og give dig fred.*

40

Hovedindholdet i de ord, som jeg lige har læst, vil I høre en gang mere i løbet af gudstjenesten. Det er det, som vi kalder for den aronitiske velsignelse og de ord er de sidste som præsten siger i en gudstjeneste. Så det sidste ord, som en præst siger i løbet af en gudstjeneste er ordet ”fred.” Meget tankevækkende.

45

For mange år siden var der en konfirmand, som gav mig den korteste og mest direkte undervisning i, hvad en velsignelse er. Det var en helt almindelig formiddag i foråret, og vi var tæt på konfirmationen. Vi havde konfirmationsforberedelse i Sct. Peders kirke i Slagelse, hvor jeg var præst på det
50 tidspunkt, og vi begyndte altid med en andagt i kirken. Den dag var det en af mine kolleger, som havde andagten, og alt forløb helt normalt lige ind til slutningen. Jeg sad nede bagved for at holde styr på tropperne, og så bad min kollega os alle om at rejse os op til velsignelsen. Så opdagede jeg en af pigerne, som stod og kiggede på en kammerat på bænken bagved. I ved hvordan 7.
55 klasses konfirmander har det: Der står en præst foran, men kammeraterne er klart det mest interessante.

Jeg kunne mærke irritationen stige i kroppen – især fordi jeg kunne se, at hun talte til sin veninde på bænken bagved. Blev virkelig irriteret.

60

Men så kunne jeg se på hendes læber, hvad det var hun sagde. Hun sagde med på velsignelsen, som præsten lyste oppe foran:

65 ”Herren velsigne dig og bevare dig, Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig; Herren løfte sit ansigt mod dig og give dig fred. Amen.” Nu havde hun hørt ordene en gang om ugen i næsten et år og ved flere gudstjenester. Hun kunne ordene. Den formiddag hørte hun ordene, hun modtog dem og sagde dem videre til sin veninde.

70

30 sekunders undervisning, i hvad en velsignelse er, som jeg aldrig har glemt og nu deler jeg det med jer.

Velsignelse er ord som vi lytter til, og vi kan tage dem ind og lade det være en
75 bøn om, at Gud vil lade det ske, som ordene siger: Herren velsigne dig og bevare dig. Ordene er sagt af et menneske med en bøn om og et håb om, at Gud vil lade det ske. Da Moses formidlede Guds ord til sin bror Aron og til hele folket var det med samme håb som i dag: At Gud vil velsigne mennesket, så det har et godt liv, at børnene trives, at der er mad og fred, at man lever i Guds lys og at man
80 lever i fred i alle betydninger af det ord – fred med Gud, fred med sin næste, fred med sig selv, lever i fred – i samhørighed med naturen, at vi som land lever i fred. Det er det sidste omfattende ord, som lyder fra præsten i en gudstjeneste. Det var den gamle velsignelse den gang og vi kan genkende bønnen i dag.

85 Den forståelse af velsignelse havde jeg tænkt over før, men det, som pludselig blev så tydeligt for mig den helt almindelige forårsformiddag; det som konfirmanden viste mig så tydeligt, var, at velsignelsen skal rækkes videre. Velsignelsen skal modtages, have krop – og så skal den rækkes videre. Velsignelsen vokser ved at deles.

90

Jeg tænker tit på den konfirmand og det jeg lærte af hende. Helt aktuelt nu, hvor vi har den dejlige tid med konfirmationer i vores kirker, som I også kan se på stolene her i domkirken. Jeg tænker, at det også giver en helt særlig aktualitet i forhold til Takke – og mindegudstjenesten i forbindelse med befrielsen for 79 år
95 siden. Det var en velsignelse, at der blev fred.

Denne gudstjeneste og hele lysfesten rummer mere end blot et minde om en historisk begivenhed.

Det er en tak for dem, som kæmpede for fred – og det skal vi høre, og så er det med bønnen om, at fred i alle dens betydninger får krop hos mig – og at jeg rækker freden videre. Sådan som konfirmanden gav velsignelsen videre. Freden skal jeg række videre.

105

Det samme med friheden. Mange mænd og kvinder har kæmpet og kæmper lige nu for at vi kan leve i frihed. Og igen: Må den kamp få krop hos mig – at jeg også vil give frihed til andre. Det kan være svært, det ved vi, for nogle gange må jeg begrænse min frihed for at andre kan have frihed.

110

Forsoning. Her i kirken taler vi åbent om den kamp og den pris, som forsoning kan have. Vi kan se på det store krucifiks over alteret, hvor Jesus døde på korset – i tjeneste for forsoning. Han bad for dem, der henrettede ham – han kæmpede for liv og mod alt det, som fører til død og ødelæggelse. Det er så krævende et ord, forsoning; at kæmpe mod alle de magter, som fører til død og ødelæggelse i alle betydninger – og så samtidig se mennesket hos hinanden. Se mennesket i den fjendtlige soldat, se mennesket i den, som man er uenig med, se mennesket i sig selv, hvis man ikke kan holde sig selv ud, se mennesket. Forsoning – så krævende at høre, give krop og det skal vi række videre.

120

Fred, frihed, forsoning – det er gode ord, krævende ord, fordi de ligesom velsignelsen kalder på at vi ikke bare hører dem, men tager dem ind og giver dem krop – og også rækker dem videre – i ord og i handling.

125

Her i kirken lyder så også det håbefulde ord om, at når jeg gang på gang svigter og endnu engang ruller dødens sten ind mellem mig og livet – livet enten hos mig selv eller andre – at selv da kan Guds kærlighed vælte stenen væk, sådan som den gjorde påskemorgen.

130

Det var rigtig mange ord om hvad den konfirmand viste mig på ca. 30 sekunder den formiddag for mange år siden. På et tidspunkt opdagede pigen, at jeg så på hende. Hun så på mig og fortsatte med at sige velsignelsen – og jeg følte mig velsignet.

135

Amen.

140 **Kirkebøn**

Tak for at vi kan leve i fred og frihed, og vi takker for alle de mennesker, som gennem årene har kæmpet og virket for fred, frihed og gode vilkår.

145 Vi beder om visdom og kærlighed til forsoningens tjeneste også i dag.

Vi beder for vores konge og for al anden lovlig øvrighed. Vi beder om visdom, kærlighed og mod til at søge den rette vej.

150 Tilgiv os, når vi ødelægger liv hos andre mennesker, hos os selv og i din natur.

Vær med din kirke, her hos os, i vores venskabsby Wittenberg og ud over jorden.

155 Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

160 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

Danmarks besættelse 1940-1945, Mindetale, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

165 <https://www.dansketaler.dk/tale/torben-hjul-andersens-praediken-ved-takke-og-mindegudstjeneste-2024>

170

175